

## 16 урок Тема: " ІТАЛІЯ"

**Навчальна мета:** сформувати в учнів систему знань про особливості ЕГП, населення, господарства Італії; визначити вплив ЕГП на розвиток господарства, територіальні відмінності у структурі господарства країни; розвивати практичні уміння працювати з матеріалом підручника і картами атласу.

**Обладнання:** політична карта Європи, фізична карта Європи, атласи, підручники, схеми, таблиці, діаграми.

**Основні поняття:** економіко-географічне положення, природні ресурси, природний приріст, густота населення, урбанізація, господарство, спеціалізація, експорт, імпорт.

**Тип уроку:** комбінований.

### ХІД УРОКУ

#### I. Організаційний момент

#### II. Актуалізація опорних знань і умінь учнів

##### 1. «Географічна розминка» (робота в парах)

Учні по черзі ставлять одне одному питання за політичною картою Європи (країни, столиці).

##### 2. Перевірка домашнього завдання

Схема зовнішніх економічних зв'язків Франції.

#### III. Мотивація навчальної та пізнавальної діяльності учнів

Про сучасну Італію складно говорити мовою сухих статистичних даних. У цій середземноморській країні з давньою історією захоплюючою пригодою може стати не тільки переїзд з міста до міста, але навіть прогулянка сусідніми вулицями, що химерно поєднали в собі різні епохи і культури. Туристичні проспекти і художні фільми виробили у нашій свідомості уявлення про сліпуче сонце, давні мозаїки тротуарів і скульптури храмів, про неприборканий італійський темперамент та всюдисущу і кровожерливу італійську мафію.

Саме ця країна подарувала світу багато чудових речей: автомобілі вищого класу «Феррарі» та «Ламборджіні», модні торгові марки «Армані», «Гуччі», «Валентино», вино «К'янті» та лікер «Амаретто». Вона навчила мало не всю планету готувати спагеті та піцу.

#### IV. Вивчення нового матеріалу

## 1. «Візитна картка»

Офіційна назва — Італійська республіка. Площа — 301,2 тис. км<sup>2</sup>. Населення — 60,2 млн. осіб (2009 р.) Столиця — Рим. Економічно високорозвинена держава, країна «Великої сімки». Парламентська республіка, унітарна держава.

## 2. Економіко-географічна характеристика країни

Завдання. Уявіть себе іноземними журналістами, які отримали завдання скласти короткий огляд про певні сторони життя Італії (використовуючи типовий план характеристики країни). Час виконання — 20-25 хв.

Матеріали для вчителя

Італія — держава на півдні Європи. Територія складається з трьох частин: материкової, півострівної (Апеннінський півострів) і острівної (острова Сицилія, Сардинія й низка дрібних островів). Близько 80 % її кордонів — морські. Межує із Францією, Швейцарією, Австрією, Словенією. У межах країни існують дві анклавні держави — Ватикан і Сан-Маріно.

## 3. Природні умови

Природні умови Італії різноманітні. 80 % площі складають молоді сейсмічно активні гори — Альпи та Апенніни. Найбільша рівнина — Паданська низовина, на півночі Італії. Тут клімат помірний континентальний, а на півострові й островах — субтропічний середземноморський. У горах клімат змінюється з висотою. Італійські річки, як правило, короткі й стрімкі, беруть початок у горах і стікають прямо в море. Ліси вкривають 1/5 площі, однак це переважно гірські низькорослі дерева й чагарники. Хвойні ліси поширені в Альпах. Італія небагата на корисні копалини. Виняток складають будівельні матеріали — мармур, граніт, травертин.

## 4. Населення

Населення розміщене нерівномірно. Найбільшою мірою заселена Паданська рівнина та західне узбережжя. Перший тип відтворення, від'ємний природний приріст, «старіння нації», активні внутрішні і зовнішні міграції населення.

Одно-національна країна (близько 94 % італійці). Урбанізація — близько 70 %. 12 % усього населення проживає в чотирьох найбільших містах — Римі, Мілані, Неаполі й Турині.

## 5. Промисловість

Італія — високорозвинена постіндустріальна країна. Контрасти між розвинутою північчю і відсталим півднем. Найбільші промислові центри знаходяться на півночі.

Головною галуззю промисловості є машинобудування. Автомобілебудування (концерн ФІАТ), виробництво офісного обладнання (калькулятори, друкарські машинки та ін.), сільськогосподарських машини (трактори), ткацьких верстатів, швейних машин, електронагрівального обладнання. Друге місце посідає текстильна й швейна промисловість. Широко розвинене виробництво взуття.

Хімічна промисловість, включаючи нафтохімію й виробництво синтетичних волокон, дає близько 1/7 загального обсягу продукції обробної промисловості.

Енергетика країни базується на імпорتنих нафті, коксі й вугіллі, власному природному газі й гідроресурсах. Понад 3/4 електроенергії виробляється на ТЕС, що працюють здебільшого на мазуті. Відносно великою є частка ГЕС, що побудовані на альпійських річках. У Центральній Італії працюють геотермічні електростанції. Атомні електростанції виведені з експлуатації.

Чорна і кольорова металургія працюють на імпортній сировині, підприємства розміщені поблизу портів.

Харчова промисловість.

У сільському господарстві Італії зайнято близько 14 % економічно активного населення. У ЄС Італія спеціалізується на вирощуванні та експорті овочів, фруктів, вина. Традиційне виноградарство. Тваринництво відіграє другорядну роль.

Основним видом транспорту Італії є морський (90 % вантажообігу). У внутрішніх перевезеннях вантажів і пасажирів головну роль відіграє автомобільний транспорт, на другому місці — залізничний.

У міжнародному географічному поділі праці «обличчя» Італії визначається продукцією машинобудування, текстильної, швейної промисловості, субтропічного землеробства (фрукти, вина, цитрусові).

Важливою галуззю господарства Італії є туризм.

## **V. Закріплення нових знань і умінь учнів**

1. Виступи учнів (2-3), обговорення їх оглядів

2. Запитання

- Як позначилися на розвитку господарства Італії особливості ЕГП країни?
- Чим обумовлена низька, порівняно з іншими європейськими країнами «Великої сімки», частка наукомістких галузей у структурі господарства країни?

- Які ви помітили територіальні відмінності галузевої структури господарства Італії?
- Чим, на вашу думку, вони обумовлені?

## **VI. Підсумок уроку**

## **VII. Домашнє завдання**

- Опрацювати §
- Підготувати незаповнену контурну карту Європи.
- Повторити розташування країн та їх столиць на політичній карті Європи.